

Kommunstyrelsen

Nackas insatser i samband med Slussens ombyggnad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Den 25 mars 2013 beslutade kommunstyrelsen att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med en redovisning av hur de förväntade trafikstörningarna under Slussens ombyggnad ska hanteras och vilka ytterligare insatser som kan vara möjliga att genomföra. Även i ett politikerinitiativ i miljö- och stadsbyggnadsnämnden har frågan lyfts. Nacka kommun deltar i den sk. Regionala framkomlighetsgruppen. Den består av Trafikverket, Stockholms stad, Trafikförvaltningen, Solna stad och Nacka kommun. Ett viktigt syfte med gruppens arbete är att samordna alla de projekt som pågår i länet med målet att minimera störningarna i möjligaste mån.

En mycket viktig insats i samband med Slussens ombyggnad är att ge snabb och koordinerad information till medborgare och resenärer. Stockholm stad är ansvarig för informationen tillsammans med Trafikförvaltningen, och Nacka kommer att hjälpa till att förstärka och få ut informationen via våra kanaler på ett effektivt sätt.

Nacka har även arbetat med utökning av infartsparkering, förbättringar för cykelvägnätet, samarbete med Trafikförvaltningen och Stockholm i frågor kopplade till Slussens ombyggnad bl.a. vid Danviksbroarnas reovering och arbetet med att hitta en lösning för tillfällig slutstation för Saltsjöbanan i Henriksdal. Även SjöVägens framgång och fortsatta utveckling kommer att bidra till bra resmöjligheter under ombyggnaderna av bl.a. Slussen.

Ärendet

Bakgrund

Den 25 mars 2013 beslutade kommunstyrelsen att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med en redovisning av hur de förväntade trafikstörningarna under Slussens

ombyggnad ska hanteras och vilka ytterligare insatser som kan vara möjliga att genomföra, se bilaga 1.

Mats Marnell och Roger Bydler, båda (MP), har dessutom i ett politikerinitiativ till miljö- och stadsbyggnadsnämndens sammanträde 28 augusti 2013 efterfrågat en beskrivning och genomgång av hur helhetsbilden ser ut för att hantera de störningar i trafiken som förväntas till följd av ombyggnaden av Slussen, se bilaga 2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade att överlämna politikerinitiativet till trafikenheten och att svaret ska samordnas med ovan nämnda beslut från kommunstyrelsen.

Planering av Slussens ombyggnad

Planeringen för en ombyggnad av Slussen har pågått under lång tid. Redan 1991 konstaterades att konstruktionen var i dåligt skick och en idéävling om Slussens framtid anordnades. Sedan dess har det genom åren pågått ett flertal tävlingar och flera olika förslag har tagits fram. 2013 vann dock den nya detaljplanen för Slussen laga kraft. Detaljplanen för bussterminalen samt ett antal miljödomar pågår fortfarande. Eftersom alla beslut ännu inte är på plats kommer de större trafikstörande arbetena, vilka skulle påbörjats 2014, att skjutas ett år fram i tiden. Det innebär bl.a. att till exempel rivningen av östra bron kommer att påbörjas först 2015. Det innebär i sin tur att Saltsjöbanan kommer fortsätta att gå ända in till Slussen under 2014 och från och med 2015 och under ombyggnadstiden ha sin slutstation i Henriksdals station. Bra information om hur arbetet planeras och de olika skedena av projektet finns på Stockholms stads hemsida: <http://bygg.stockholm.se/slussen>

Regionalt samarbete

Trafik är till sin natur väldigt regional. En olycka eller ett arbete på andra sidan Stockholm kan snabbt skapa problem i Nacka. Vi ser ofta dessa problem i de regionala systemen som Södra länken och Essingeleden. Det är inte bara Nacka som växer, utan hela länet har en kraftig tillväxt och många nya bebyggelse- och infrastrukturprojekt är på gång. Dessutom är flera av länets broar, tunnlar mm i behov av renovering. Detta sammantaget skapar en situationen där det på många platser i länet planeras ny- och ombyggnader som kan påverka framkomligheten i trafiksystemet. Eftersom det är många olika väg- och banhållare som är ansvariga för åtgärderna är samordning en central fråga, inte bara vad gäller Slussens ombyggnad.

Nacka kommun deltar i den sk. Regionala framkomlighetsgruppen. Den består av Trafikverket, Stockholms stad, Trafikförvaltningen, Solna stad och Nacka kommun. Ett viktigt syfte med gruppens arbete är att samordna alla de projekt som pågår i länet med målet att minimera störningarna i möjligaste mån. Gruppen ansvarar även för en rad utvecklingsprojekt bl.a. Resval Sydost.

Resval Sydost är ett regionalt samarbete specifikt för sydostsektorn för att koordinera trafikstörande arbeten, inte minst slussens ombyggnad. Projektet ska koordinera informationsinsatserna, samordna projekten samt arbeta med andra åtgärder för att förbättra framkomligheten, sk mobility managementåtgärder. Det handlar om att resenärer i sektorn behöver ifrågasätta behovet av resor, resa på andra tider samt resa med andra färdmedel än egen bil. Nacka är med i styrgrupp och arbetsgrupp i projektet.

En mycket viktig insats kring Slussenombyggnaden är att ge snabb och koordinerad information till medborgare och resenärer. Stockholm stad är ansvarig för informationen tillsammans med Trafikförvaltningen, och Nacka kommer att hjälpa till att förstärka och få ut informationen via våra kanaler på ett effektivt sätt. Kommunens kommunikatörer är tillsammans med övriga aktörers informationsansvariga väl sampratade i denna fråga och det finns samarbetsformer på plats.

Kontakt med Slussenprojektet

Detaljplanen för Slussen vann laga kraft i september 2013. Nacka har i både samråds- och granskningsskede lämnat yttrande på planen. Nacka har dessutom på tjänstemannahåll följt projektet och kontinuerligt fört fram synpunkter. Detta gäller inte minst Saltsjöbanans tillfälliga slutstation i Henriksdal, där kommunen i nära samarbete med projektet tagit fram en lösning för den tillfälliga avstängningen. Nacka har dessutom lyft fram behovet av att prioritera kollektivtrafiken under ombyggnaden. Under hela projektet kommer busstrafiken ha egna körfält på Stadsgården och ha hög prioritet i bl.a. signalanläggningar. Projektet kommer dessutom att se över kapaciteten i bussterminalen, så att inte samma problem som vid den akuta avstängningen av Saltsjöbanan hösten 2013 upprepas.

Nacka har också lyft fram behovet av förbättrad cykeltrafik. Stockholm stad kommer som det ser ut nu att under 2014 förbättra gång- och cykelvägen vid Danviksbroarna samt övergången över Värmdövägen vid Henriksdal. Nacka kommer samtidigt att göra åtgärder längs Kvarnholmsvägen. Under ombyggnaden kommer det hela tiden vara möjligt att gå och cykla genom arbetsområdet.

Nacka kommun har i dagsläget väl etablerade kontakter med tjänstemän i Stockholms stad respektive Trafikförvaltningen som är involverade i Slussenprojektet.

Danviksbroarnas renovering

Det fanns stora farhågor att trafiksituationen under Danviksbroarnas renovering (hösten 2013) skulle bli mycket svår. Det uppstod tidvis köer, bl.a. till följd av att södra länken stängdes, men den sammantagna bilden är att det trots allt gick bra.

Inför arbetet med Danviksbroarnas renovering pågick ett intensivt arbete med många aktörer inblandade. Gruppen bestod av representanter från Stockholms stad, Nacka

kommun, Värmdö kommun, Trafikförvaltningen, bussentreprenörerna, byggledning för broarna mfl. En rad insatser genomfördes. Nya busslinjer mellan centralen och Nacka respektive Värmdö sattes in, trafiksignaler trimmades, angöring till vissa busshållplatser förändrades, gemensamma informationsinsatser genomfördes, tillfälliga infartsparkeringar skapades mm. Resultatet blev lyckat och arbetet i samband med renoveringen står som modell för hur arbetet med Slussen bör bedrivas.

Nackas insatser

Nacka har som ovan nämnts arbetat aktivt för att få information och möjlighet att komma med synpunkter till Slussenprojektet. Man ska dock komma ihåg att projektet ligger i sin helhet i Stockholms stad, och det är staden som ansvarar för sin utveckling av stadsbyggandet. Trafikenheten framför synpunkter på hur trafiken ska lösas under byggtiden.

En central fråga i arbetet med att skapa förutsättningar för en fungerande trafik under Slussens ombyggnad är en väl fungerande kollektivtrafik samt bra förutsättningar för cykel. De extrabussar som sattes in under Danviksbroarnas renovering är till stor del kvar. Nyligen beslutades även att dessa bussar, de så kallade C-bussarna, dessutom kommer tillåta avstigning österut och påstigning västerut vid Nacka trafikplats. Detta är något Nacka kommun har påpekat kontinuerligt sedan motorvägsbussarna började trafikera. Det är dock enbart dessa extra linjer som kommer att stanna vid Nacka trafikplats.

För närvarande pågår dessutom planering av förlängning av Tvärbanan till Sickla station. Denna kommer att genomföras 2014-2017. Detta är ett projekt, som inom närtid kan skapa helt andra resmöjligheter för Nackaborna.

Trafikenheten för kontinuerligt en dialog med trafikförvaltningen om möjligheten till högre turtäthet och fler nya linjer. Slussenprojektet kommer att pågå under lång tid och det finns möjlighet att under resans gång hela tiden se på nya möjligheter och lösningar. Samarbetet finns till stor del redan på plats. Utbudet av busstrafiken har utvecklats hela tiden och som ett exempel så var det år 2000 141 bussar i trafik i Nacka/Värmdö. 2013 var motsvarande siffra 237 bussar.

Vid uppföljning av de tillfälliga infartsparkeringarna som skapades under Danviksbroarnas renovering visade det sig att många som stod där inte kom från Nacka/Värmdö utan snarare åkte till Nacka från andra delar av länet för att arbeta i Nacka. Detta leder till att trafikenheten nu tittar på möjligheten att införa krav på månadskort hos SL för att få använda vissa infartsparkeringar. Systemet bygger på att det krävs ett Accesskort laddat med en månadsresa för att få ut en biljett från en parkeringsautomat. Trafikförvaltningen är involverad i arbetet.

Under 2013 byggdes en infartsparkering ut vid Ångbåtsvägen. Parkeringen vid Nybackaskolan har fått nattparkeringsförbud samt bättre ordning. Detta kommer att leda till att platsen kan övervakas samt snöröjas, vilket leder till ett bättre utnyttjande. Även vid parkeringen vid Björknäs centrum har smärre åtgärder genomförts. Trafikenheten arbetar kontinuerligt med att finna nya lägen för infartsparkering, inte minst i samarbete med våra större fastighetsägare i kommunen. En inventering av de större infartsparkeringarna pågår för närvarande. Kommunen erbjuder i dagsläget ca 1370 infartsparkeringsplatser.

Trafikenheten har dessutom förbättrat en rad cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafiknoder. Detta är ett arbete som kommer att fortsätta de närmsta åren, bl.a. vid Telegramvägen, Björknäs samt Orminge infartsparkering. En cykelplan (remiss 4 januari 2013 till 28 februari 2014) har tagits fram och en rad satsningar för cykel är möjliga att genomföra de kommande åren för att än mer skapa möjligheter att använda sig av cykeln till och från arbetet.

Sjövägen

Inför Slussenombyggnaden prövas följande olika planeringsspår på initiativ av Trafikförvaltningen och Sjövägens operatör Rederi AB Ballerina:

- Infartsparkeringsplatser i Nacka Strand tillsammans med Nacka kommun och fastighetsägaren i området.
- Turen in mot Nybroplan från Nacka Strand i morgonrusningen har dag hög utnyttjandegrad, oftast med stående från Saltsjöqvarn. För att avlasta och skapa ny pendelväg in till City planeras för anlop av Blockhusudden, för övergång till linje 69 in mot City. Därigenom skapas också en genväg in till City även för cyklister, över Djurgården. På turerna ut från Nybroplan på eftermiddag/kväll planeras på motsvarande sätt anlop på Blockhusudden, före Nacka Strand.
- Fr.o.m. sommaren 2015 planeras körning av en kortare delsträcka – Saltsjöqvarn-Nybroplan. Detta skulle starta i och med att Saltsjöbanans får en tillfällig slutstation i Henriksdal. Den korta körsträckan för båten skapar förutsättningar för ökad kapacitet och ytterligare en resmöjlighet för Nackaborna.
- Man tittar även på att skapa en ny resväg från Nacka Strand till City via Frihamnen, ungefär lika långt som via Slussen. Från Nacka Strand är båtkörvägen till Frihamnen kortare än in till Nybroplan. Lösningen förutsätter dock en busslinje Frihamnspiren – Gärdet – Karlaplan i anslutning till båtturerna i båda riktningar, en fråga som aktualiserats med Keolis, operatör för innerstadens busstrafik. Det finns även tankar på cykelfärjor för att hitta andra alternativ för cyklisterna.

- Om trafik till Frihamnen blir aktuellt i och med Slussenombyggnaden öppnas nya möjligheter när Norra Länken öppnas om knappt ett år. Då finns möjlighet till pendelresor till norra och västra Stockholm, Danderyd och Täby med buss på motorväg. Inget är dock ännu klart gällande detta.

Bilagor

Bilaga 1. Kommunstyrelsens beslut 2013-03-25

Bilaga 2. Alliansens skrivelse 2013-03-25

Bilaga 3. Förslag till svar på politikerinitiativ MSN

Mikael Ranhagen

Enhetschef trafikenheten